

کتابخانه ملی ترکیه

و علمی و تحقیقاتی در داخل و خارج کشور
(۴) جمع‌آوری اسناد علمی و تحقیقی مربوط
به فرهنگ و مردم ترک

بر طبق قانون مصوبه سال ۱۹۳۴، یک
نسخه از هر نشریه‌ای که به چاپ می‌رسد به
کتابخانه ملی ارسال می‌گردد. نشریات و آثار
که در خارج از ترکیه در مورد فرهنگ ترک و ترکیه به
چاپ می‌رسد نیز در حد امکان خریداری
می‌گردد. از طرفی با جذب کمکهای موسسات
فرهنگی و علمی و نیز اشخاص و همچنین از
طریق تبادل کتاب بین کتابخانه‌های داخلی و
خارجی سعی بر آن است که آرشیو کتابخانه ملی
غنی‌تر گردد.

اسامی کتابخانه‌های دیگری که در این راستا
به غنی‌تر نمودن آرشیو خود مبادرت می‌ورزند
بشرح ذیل می‌باشد:

- ۱) مرکز اوراق و اسناد کتابخانه مجلس
اعلای ملت ترکیه
- ۲) کتابخانه مردمی "عدنان اوتوکن" آنکارا
- ۳) کتابخانه دانشگاه استانبول
- ۴) کتابخانه دولتی بیازیت استانبول
- ۵) کتابخانه ملی از میر (این کتابخانه موقوفه
بوده و به وزارت فرهنگ ترکیه وابسته نمی‌باشد)

شرایط استفاده از کتابخانه ملی

از آنجا که کتابخانه ملی کتابخانه‌ای است
تحقیقاتی، لذا جهت استفاده کنندگان ارائه کارت
عضویت اجباریست. بر طبق قوانین اداری این
کتابخانه افراد ذیل حق اخذ کارت عضویت
دارند:

- ۱) اعضاء هیات علمی و اداری موسسات
آموزش عالی
- ۲) کارکنان دولتی و بازنشستگان
- ۳) اعضاء اتحادیه اصناف
- ۴) بازنشستگان لشکری و کشوری
- ۵) دانشجویان دانشگاهها و مراکز آموزش

دارای ساختمانی مدرن می‌باشد مستقل گردیده
است. این بنا که در مساحت وسیعی قرار دارد به
غیر از طبقات هم‌کف و نیم طبقه‌ها، جمعاً از سه
طبقه تشکیل یافته است. کتابخانه‌های منی محل
جمع‌آوری و نگهداری آثار تاریخی آن کشور
می‌باشند تا بدین وسیله آن آثار ارزشمند را جهت
بهره‌برداری مطالعه کنندگان عصر و نیز نسلهای
آینده عرضه نمایند.

کتابخانه‌های ملی، ضمن تامین جمع‌آوری و
تبادل دانشهای ملی و علوم بین‌المللی وظیفه
مراکز مشاوره کتابشناسی را نیز برعهده دارد.
کتابخانه ملی موجود در آنکارا دارای سه قسمت
ذیل می‌باشد:

- ۱) بلوک A. بخش خدمات مدیریت
- ۲) بلوک B. بخش خدمات مطالعاتی
- ۳) بلوک C. بخش انبار

تشکیلات اداری کتابخانه ملی

کتابخانه ملی آنکارا تحت نظر وزارت
فرهنگ فعالیت می‌نماید. کادر اداری این
کتابخانه، شامل پستهای ریاست، معاون ریاست،
۳ مدیرکل و ۱۵ رئیس اداره می‌باشد.

اهداف کتابخانه ملی

- ۱) کمک به تحقیقات در مورد فرهنگ ترک
- ۲) ایجاد یک مرکز برای جمع‌آوری آثار و
برگه‌های تاریخی
- ۳) ایجاد تسهیلات برای فعالیتهای فرهنگی

مقدمه

کتابخانه‌های ترکیه دارای تاریخچه‌ای کهن
است. این کتابخانه‌ها در ادوار مختلف منشا علم
و منبع مشاوره مردم بوده و اهمیت خود را تا
زمان حال نیز حفظ کرده است.

در حال حاضر کتابخانه‌های ترکیه اغلب اعم
از کتابخانه‌های وابسته به وزارت آموزش ملی و
وزارت فرهنگ و یا کتابخانه‌های خصوصی، در
شهرهای بزرگ بخصوص استانبول و آنکارا جای
گرفته‌اند. البته تعداد کتابخانه‌های رسمی در
شهرها و بخشها و روستاها بسیار اندک می‌باشد،
لذا در این مناطق کتابخانه سیار در خدمت مردم
می‌باشند.

در استانبول که به شهر کتابخانه‌ها مشهور
می‌باشد، تعداد زیادی نسخه‌های خطی عربی،
فارسی و عثمانی که از لحاظ تاریخی برای
محققین ارزش بسیار زیادی دارد در تعداد زیادی
از کتابخانه‌ها و بخصوص در کتابخانه‌های
نورعثمانیه و بیازیت موجود است.

کتابخانه ملی (آنکارا)

در میان کتابخانه‌های موجود در شهر آنکارا،
از کتابخانه ملی به عنوان - مهمترین کتابخانه
می‌توان نام برد. این کتابخانه در تاریخ ۱۶
آگوست سال ۱۹۴۸ میلادی به فعالیت اسمی و
در تاریخ ۲۳ مارس ۱۹۵۰ فعالیت رسمی خود را
آغاز نموده است. این کتابخانه در سال ۱۹۸۳ به
محل فعلی واقع در بش‌اولر (BESEVLER) که

مطالعه کنندگان پس از ارائه کارت عضویت خود، برگه‌ای را که در آن شماره سالن مطالعه قید گردیده را دریافت و به محل مطالعه راهنمایی می‌شوند. کتابخانه ملی آنکارا دارای هشت سالن بزرگ مطالعه بشرح ذیل می‌باشد:

۱) سالن مطالعه عمومی: بزرگترین سالن کتابخانه می‌باشد. مطالعه کنندگان به کمک کامپیوتر و یا کاتالوگ که از کارمند مربوطه دریافت می‌کنند در این سالن مطالعه می‌کنند. خارج نمودن کتب از این سالن ممنوع است. گنجایش این سالن ۳۹۵ نفر است.

۲) سالن آدان اوتوکن (OTUKEN): در این سالن دایرةالمعارفها، فرهنگ لغات، فهرستها، آمار، کتابهای راهنما و کتابشناسی‌ها، کتابهای سال، شرح حال‌ها و کتابهای منبع موجود است. مطالعه کننده بطور مستقیم کتاب مورد لزوم را از قفسه برداشته و مطالعه می‌کند و به شرط کسب اجازه از مسئول مربوطه و پر نمودن فرم، اجازه خارج کردن کتاب را دارد. این سالن ظرفیت ۲۵۵ نفر را دارد. در ضمن در این سالن صورتجلسه‌های مجلس حاوی قوانین اساسنامه‌ها و قوانین جاری و روزنامه‌های رسمی نیز موجود است.

۳) سالن مطالعات نشریات و مسلسل و ادواری: در این سالن کلیه، روزنامه‌ها و مجله‌ها، سالنامه‌ها و بولتن‌های مسلسل و ادواری که در ترکیه به چاپ می‌رسد موجود می‌باشد. کتابخانه ملی آنکارا در حال حاضر آبونمان ۲۱۶ نشریه مسلسل و ادواری است که در خارج از کشور به چاپ می‌رسد. افرادی که خواهان استفاده از این نشریات هستند پس از پر نمودن فرمی حاوی نام نشریه، تاریخ، جلد و شماره و سایر آن را به مسئول مربوطه تسلیم نموده، پس از مدتی نشریه درخواستی را تحویل و بهره‌برداری می‌نمایند این سالن گنجایش ۷۹ نفر را دارد.

۴) اتاقکهای خصوصی برای مطالعه: این اتاقکها برای مطالعه خصوصی افراد در نظر گرفته شده است. اشخاص می‌توانند منابع تحقیقاتی خود را نیز در این اتاقکها مطالعه کنند. تعداد این اتاقکها ۳۷ باب می‌باشد.

۵) سالن مطالعه ابن‌سینا: در این سالن آثار خطی، آثار نمونه، آثار ترکی، خط عربی و کاتالوگ میکرو فیلمهای آثار دست‌نویس موجود می‌باشد. ۳۰ نفر گنجایش دارد.

۶) سالن نقشه خوانی: در این سالن مجموعه و راهنمای نقشه‌ها موجود می‌باشد. نقشه‌ها بر روی میزهای منور مورد بررسی قرار می‌گیرند. این سالن ۱۲ نفر گنجایش دارد.

۷) سالن موزیک: این سالن ظرفیت ۱۶ نفر را دارد. از ۸ کانال که یکی از آنها کانال ویدیویی است برنامه پخش می‌شود. استفاده کنندگان با استفاده از گوشی می‌توانند از کانال و نوارهای مورد نیاز بهره‌برداری نمایند.

۸) بخش نابینایان و قفسه کتاب سخنگو: در این سالن قفسه کتاب نواردار با حروف باریل (الفبای مخصوص نابینایان) موجود می‌باشد. نابینایان با کمک فرد مسئول در این سالن ۱۲ نفره می‌توانند از کتابها و سرمقاله‌های روزنامه‌هایی که بر روی نوار ضبط شده استفاده نمایند. در این سالن کتابها نقشه‌ها مقالات و نوشته‌هایی به زبان ترکی و خارجی که با الفبای باریل (BRAIL) نوشته شده است موجود می‌باشد. در کتابخانه ملی، تجهیزات کامپیوتری خواندن کتاب به زبان ترکی و انگلیسی و همچنین امکان نوشتن مقالات و ثبت آنها در حافظه کامپیوتر با حروف باریل نیز موجود است. ظرفیت این بخش ۱۲ نفر می‌باشد.

کاتالوگهای کتابخانه

- راهنمای مربوط به آثار چاپ شده قبل از سال ۱۹۵۰ در ترکیه

- راهنمای مربوط به آثار چاپ شده بعد از سال ۱۹۵۰ در ترکیه

- راهنمای موضوعات آرشیو بندی شده، این کاتالوگها براساس قوانین طبقه‌بندی دوی (DEWEY) آرشیو بندی شده است.

- راهنمای مربوط به آثار چاپ شده در خارج از کشور و کتابهای ترکی به خط عثمانی. در این راهنما اسامی آثار چاپ شده در خارج از کشور و کتابهای عثمانی موجود می‌باشد.

خدمات موجود در کتابخانه ملی

الف) خدمات میکروفیلم: کاتالوگ مربوط به میکروفیلم کتابها در سالن مطالعه ابن‌سینا موجود می‌باشد. اجازه خروج میکروفیلمها از سالن داده نمی‌شود ولی دستگاههای مخصوص خواندن این میکروفیلمها موجود می‌باشد و می‌توان فتوکپی گرفت.

ب) هنرهای زیبا، این مجموعه از سه قسمت تشکیل شده است: ۱- هنرهای پلاستیک ۲- موزیک ۳- تئاتر. راهنمای این قسمتها نیز موجود می‌باشد.

ج) راهنمای کلی: با استفاده از این راهنما می‌توان آدرس نشریات خارجی که در ترکیه وجود ندارد و نیز محل نگهداری نشریات خارجی موجود کتابخانه‌های ترکیه را بررسی نمود.

د) مرکز کامپیوتر مستقر در کتابخانه ملی:

۱- بانک اطلاعات: این واحد یکی از فعالترین مراکز جمع‌آوری و ارائه اطلاعات کتابخانه‌ای در ترکیه است که در سال ۱۹۹۰ جهت تسریع در امور بخش مستقل ارائه اطلاعات دایر گردید. بانک اطلاعات کتابخانه ملی ترکیه توسط مراکز Data Star سوئیس، Blaise Line انگلیس و STN آلمان تقویت می‌گردد. داوطلبانی که خواهان اطلاعاتی از مراکز فوق‌الذکر می‌باشند می‌توانند اطلاعات

۱۶:۳۰-۱۳:۳۰

تصویربرداری می‌شود در مورد تصویر برداری از روزنامه‌ها (قدیمی و نادر) فقط اجازه کپی نمودن از میکروفیلم آنها داده می‌شود. منتهی به آثار و منابعی که از خارج کتابخانه آورده شده است اجازه تصویربرداری (کپی گرفتن) داده نمی‌شود.

آدرس:

Kultur Bakanligi Milli Kutuphane Baskanligi
06490 Bahcelievler Son
Durak/ANKARA-TURKIYE

TEL: (۳۱۲)-۲۱۲۶۲۰۰

FAX: (۳۱۲)-۲۲۳۰۴۵۱

روابط بین‌المللی کتابخانه ملی

کتابخانه ملی، بنابر درخواست مراجعه‌کننده قادر به تهیه کتاب امانتی و میکروفیلم و فتوکپی از خارج کشور می‌باشد. در این خصوص توافق و زمینه همکاری با کتابخانه‌های کشورهای خارجی وجود دارد. در صورت وجود چنین درخواستی، مراجعه‌کننده با نوشتن درخواست نامه به بخش بین‌المللی کتابخانه ملی و پرداخت هزینه‌های مربوطه و ذکر مشخصات موارد درخواستی می‌تواند به خواسته خود جامه عمل بپوشاند.

کتابشناسی و راهنماهایی که همواره از

سوی کتابخانه ملی منتشر می‌گردد

- راهنماهای کلی ترکیه (آثار ترکی که با الفبای عربی نوشته شده است)
- کتابشناسی ترکیه
- کتابشناسی مقالات ترکیه
- راهنمای آثار خطی کتابخانه ملی
- راهنمای کلی آثاری که در خارج از ترکیه به زبانهای خارجی چاپ شده و در کتابخانه‌های ترکیه موجود می‌باشد.

پیوستها:

کتابخانه ملی جمعاً ظرفیت گنجایش ۸۳۶ مطالعه‌کننده را داراست. ساعات کار کتابخانه: سالها: دوشنبه - سه‌شنبه - چهارشنبه - پنج‌شنبه و جمعه از ۹-۲۱ - شنبه و یک‌شنبه از ۹:۳۰-۱۶:۳۰ ساعات کار انبارها: از دوشنبه تا جمعه: ۹-۱۲ و

مورد درخواست خود را بصورت فوری و یا پستی از بانک اطلاعات کتابخانه ملی تامین نمایند. صفحه کامپیوتری که بطور خصوصی در اختیار استفاده‌کننده قرار می‌گیرد بطور مستقیم با این مراکز، در ارتباط می‌باشد. (تلفن مرکز کامپیوتر ۲۲۲۴۷۶۷-۳۱۲)

۲- خدمات دیسکت کامپیوتری: این واحد با مجموعه دیسکتهای خود وظیفه خدمات رسانی به محققین را انجام می‌دهد. و شامل این مباحث می‌باشد.

PC - SIGLIBRARY ON CD - ROM

شامل ۷۰۰ نوشته و ۱۶۰۰ برنامه در موضوعات مختلف می‌باشد و مراجعه‌کنندگان می‌توانند بر روی دیسکتهای خالی خود این برنامه‌ها را پر نمایند.

ERIC - در امر آموزش مبحث گرافیک کتابشناسی جزء ضروریات مآخذی است. در این بخش خلاصه و مشخصات کتابشناسی گزارشهای آموزشی - اروپا موجود می‌باشد.
BOOK BANK - این واحد شامل کتابهای ۱۲۰۰۰ چاپخانه و ۴۰۰۰۰ کارت گرافیک کتابشناسی می‌باشد.

- دایرةالمعارف آکسفورد: به صورت ۱۲ جلد فرهنگ لغت و نیز دیسکتهای کامپیوتری CD-ROM حاوی ۶۰۰۰۰ کلمه می‌باشد.

MED LINE: اساس کتابشناسی در مباحث پزشکی شامل مآخذشناسی است.

THE ELECTRONIK WHOLE EART CATALOG-THE TIME TABLE OF

HISTORY حاوی مباحث فنی و اجتماعی است. جهت استفاده می‌توان با شماره تلفن (۲۴۵ داخلی - ۲۱۲۶۲۰۰) تماس حاصل نمود. (ه) سالنهای نمایشگاه و جلسات: این سالن برای نمایشگاه و جلسات - کتابخانه ملی و یا مؤسسات دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد. (و) بخش فتوکپی: در ازاء دریافت مبلغ

سطح زیربنای مفید در کتابخانه ملی:

- (۱) طبقه زیرزمین: (حیاط) شامل سالنهای نمایشگاه و سخنرانی (بلوک ب) قسمت مربوط به تجهیزات کامپیوتری خواندن (صوت‌دار) کتاب و نوشتن با حروف باریل (بلوک - ب)
- (۲) طبقه همکف: بخش هنرهای زیبا (بلوک ب) - بخش ارائه کارت ورودی (بلوک - ب) - رخت‌کن (بلوک ب) بخش ورود مطالعه‌کنندگان (بلوک ب) سالن مطالعه نشریات مسلسل (بلوک - ب) کامپیوترها (بلوک - ب) رستوران (پذیرایی) کتابخانه ملی - سالن موزیک و بلوک - ب) کتابخانه ناطق (بلوک - ب) میکروفیلمها (بلوک ج) - فتوکپی (بلوک ب) بانک اطلاعات (بلوک ج) - خدمات دیسکتهای کامپیوتری (طبقه میانی) - موزه (بلوک ب) - سالن مطالعه آدانان A.OTUKEN (بلوک ب)
- (۳) طبقه اول: سالن مطالعه عمومی (بلوک ب) - بخش راهنماهای کلی (بلوک ب) - کامپیوترها (بلوک ب) - میز راهنمای مراجعین - فتوکپی (بلوک ب) - سالن مطالعه ابن‌سینا (بلوک ب) - کامپیوترها (بلوک ب) - سالن نقشه‌خوانی (بلوک ب) - اطاقکها (بلوک ب)
- (۴) طبقه دوم: واحدهای سرپرستی
- (۵) طبقه سوم: قسمت روابط بین‌الملل (بلوک الف) - راهنماهای کلی (بلوک الف) - اسناد مربوط به آتاتورک (بلوک الف)